

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пода године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

НАРЕДБА.

Одбор је општински у седници својој од 19 Марта 1892. год. на основу чл. 5 зак. о чувању пољских имања прописао ове казне за потрице за ову 1892 год:

I. За прегажени или опашени 1 квадратни метар пашњака, браника, воћњака, ливаде и детелине 0.10 дин.;

II. За један кв. метар баште, баштованчице — прегажен или опашен, 0.50 дин.;

III. За један чокот виноградски упрешћен 1.00 дин.;

IV. За прегажени или опашени 1 кв. метар њиве, засејане јечмом или овсом 0.15 дин.;

V. За прегажени или опашени 1 кв. метар њиве, засејане житом, или ражи 0.20 дин.;

VI. а.) За један струк кукурузни пре прашења 0.05 дин.;

б.) За један струк кукурузни после прашења 0.10 дин.;

в.) За један струк кукурузни после првог копања 0.15 дин.;

г.) За један струк кукурузни после другог копања 0.20 дин.

Од стране суда општине вар. Београда 24 марта 1892. гд. АБр. 5242.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

19. РЕДОВНИ САСТАНАК

12. марта 1892. год.

Председавао председник г. М. Р. Маричковић, били од кмета помоћници: г. г. М. Тодоровић, од чланова одбора г. г. М. Велизарић, М. Петровић, М. Ђорђевић, Н. Р. Поповић, С. Азриел, А. Ј. Одавић, Сава Вељановић, Илија Ђорђевић, Ник. Х. Поповић, Б. Димитријевић, Др. М. Т. Леко, Рад. С. Филиповић, Б. С. Новаковић, Др. Алкалај, Б. Ж. Нешић, Л. Ђашковић, К. Б. Михајловић, Л. Радоњић, Мих. М. Веочић, Г. Ђорђић, М. М. Ворић, Мих. М. Ђорђевић, М. Триковић и др. Радовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. марта 1892. год. и у одлуци 186 учињена је измена, да Ђока Крављанац и Милан Ђорђић, буду сведоци при одређивању границе у атару београдском према вишњичком, а не чланови повериштва.

Осим овога решено је да се у записник записник запише да је приликом решавања о уступању марвеног трга држави "за подизање зграде за Народну скупштину одборник г. Б. Димитријевић предлагао, да држава уступи општини са регулационим фондом — место на Дорђолу звано "Шалитрана."

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 4291, 4309, 4284, 4281, 4317, 4315,

Недеља 5. Априла 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слати упунтицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

4316, 4321, 4280, 4290, 4265, 4323, 4313, 4322, 4314, 4320, 4264, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су му Лазар Јовановић, Коста Христић, скитница, Макса Јикић, Милан Исаковић, Јека Јовановић, Ана Огела, Миша Јовановић, Стеван Објевић Христина Јаковљевић непознати; да је Милован Ђорђић хрђавог владања а сиротног имовног стања; да су Јеремија Миливојевић, Ташко Петровић и Ставра Јовановић, Вељко Петровић Милан Димић добrog владања и добrog имовног стања; да су Јован Учек, Љубица Глишић, Ђорђе Митровић доброг владања а слабог имовног стања, и да је Давид Бенаројо хрђавог владања а да му је његово имовно стање непознато.

III.

По прочитању молбе Светозара Ђ. Нинића стараоца масе пок. Јована Стевчића СБр. 4616, којом тражи уверење о томе, да је Милорад син Јована Стевчића умро нежењен, и да пок. Јован Стевчић није никог по смрти својој оставио сем умрлог Милорада, — одбор је изјавио мишљење, да се молиоцу може дати тражено уверење.

IV.

По прочитању протокула лицитације ГБр. 345, држане 11. марта 1892. год. за грађење друма за везу крагујевачког са шабачким друмом, одбор је решио да се грађење овог друма уступи Николи Лукићу за цену од осамнаест хиљада четири стотине деведесет и девет динара укупно.

V.

Председник извештава одбор, да је добио од привилеговане Народне Банке Краљевине Србије писмо, којим Банка пристаје да учини општини позајмицу од 2.000.000 дин. према погодбама утврђеним одборским решењем од 18. нов. 1891 год. АБр. 3063 с тим да се обрачунавање интереса на изузете суме врши свака три месеца према погодбама изложеним у поменутом акту Народне Банке.

По прочитању тога акта АБр. 4304, одбор је решио да се општина може привремено задужити код прив. Народне Банке Краљевине Србије са два милиона динара према погодбама утврђеним 18. нов. 1891. год. АБр. 3063 слажући се у свему са предложеним начином срачунавања интереса на изузете суме као и да менице потписују за општину исте оне личности које су до сада потписивале према одборском решењу од 26. Априла 1891. год. АБр. 807. но тако, да се овом привременом позајмицом — исплати досадани менични долг општине београдске код београдске задруге за помагање и штедњу

VI.

Председник износи одбору на решење акт надзорне водоводне комисије, којим се подносе правила за издавање воде приватним лицима из новог водовода београдског.

По прочитању тога акта одбор је решио

да ова правила проучи и поднесе одбору извештај на решење одборско повериштво, које ће се састојати из председника општине, члана нова надзорне водоводне комисије и одборника г. г. М. Ј. Марковића, В. М. Теодоровића, Ђ. Нешинића, А. Одавића Св. Баторића, Р. Драговића, Др. П. Поповића, Ђ. Димитријевића, Др. М. Т. Лека.

VII.

Одборник г. А. Одавић примећује, да су о новој години, као непотребни отпуштени два надзорника при водоводу, по имени Шултнаје и Јован Маршић — да је овај последњи по нова примљен у службу на тражење инжињера Курта. Пита зашто је то учињено, кад нема потребе

По саслушању овога председник је одговорио, да ће у идућој седници на ово питање одговорити кад се о истини обавести.

VIII.

Одборник г. Андра Ј. Одавић мисли, да би се члан надзорне водоводне комисије г. Живко Милосављевић, који је као правник узет, могао разрешити од ове дужности, пошто општина београдска има свога плаћеног правозаступника који може давати комисији правничко мишљење о стварима, за које се затражи.

По саслушању овога одбор је одлучио, да се о томе у идућој седници решава док председник прибави нужна обавештења.

IX.

Одборник г. В. М. Тодоровић примећује, да се рад одборски задржавана интерpellацијама, што од појединих одборника потичу и предлаже да се одреди две седнице у месецу, када ће се интерpellације моћи подносити.

По саслушању овога предлога, а на предлог г. Ђубе Јовановића одборника, одбор је решио, да Одборско повериштво изради пројект пословника за одбор општински и поднесе га одбору на одобрење.

За поверилике изабрати су г. г. Ђуб. Јовановић, В. М. Тодоровић и Ђока С. Новаковић, одборници.

X.

Председник износи одбору на решење извештај нововериштва изабратог у седници одборској од 5. марта 1882. АБр. 4272 ради проучавања понуде Анте Алексића о набавци плоча тротоарских.

По прочитању тога извештаја АБр. 4294 и накнадног тражења Анте Алексића, у коме пошишава цену понуђеног камена са по динара на кв. метар, одбор је одлучио, да се како извештај тако и накнадна тражења А. Алексића прими у начелу, а да се доцније поднесе одбору на решење од каквог камена и које димензије да су илоче, што ће их А. Алексић набављати.

XI.

Председник износи одбору на решење извештај одборског повериштва за одређивање осе-

у војничкој улици, по коме се предлаже, да та улица остане и даље широка 12 метара, а не 15, како налаже г. министар грађевина.

По прочитању тога акта ГБр. 333 одбор је на предлог г. Милана Капетановића одборника одбор је одлучио, да суд пита г. Министра грађевина да није погрешно стављена ширина од 25 метара пошто има довољно оправданих разлога, да војничка улица остане и даље широка 12 метара.

XII.

Председник извештава одбор да у железничкој улици има један мали општински плац, који до сада није вукао никаквих прихода, но до сада један грађанин београдски изда општини шесдесет динара годишње кирије за исти, да га загради и у њему чува стоку.

По саслушању овога, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 8 (петорица нису гласали) одобрио да суд може дати овај плац општински под кирију за годишњу цену од шесдесет динара.

XIII.

Председник напомиње одбору, да је потребно да се према закону о општинама којком одреде председници и чланови и њихови заменици за бирачке одборе за збор што ће се држати 22. марта о.г.

По саслушању овога одбор је изабрао којком ова лица за састав бирачког обора за збор на дан 22. марта 1892. год. *)

XIV.

Одборник г. Ђорђе Ж. Нешић интерпелише председништво да је врло хрђаво сено што се за општ. стоку набавља и тражи да да се пријам сена обустави док га не прегледа контролно повериштво, које ће одбор имати да одреди.

Председник је одговорио, да ће се учинити по овој интерпелацији.

XX. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

16. марта 1892. год.

Председавао председник г. М. Р. Маринковић, од кмет. помоћника били г.г. К. Чупић, Дан. Чонкић; од чланова одбора г.г. Ник. Х. Поповић М. Триковић, Ђ. Ж. Нешић, Мата Јовановић, С. Азријел, В. Димитријевић М. М. Ђорђић, Мих. М. Ђорђевић Мијут. Ј. Марковић Мића Петровић А. Ј. Одавић, М. Капетановић, М. О

*) Имена су раније објављена.

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

37 састанака народне скupštine приликом решавања о закону о допуни закона о трошарини у вар.

Београду.

(Свршетак)

То је једно. А друго мислим да би се овим и сам принцип начела самоуправе пореметио. Закон о општинама даје право како и на који начин има која општина да се управља и задужује. Сад се хоће, господо, у Београду од један пут да чини изузетак. Ако се господо тај изузетак у Београду учини, онда би било са свим противно закону о уређењу о општинама. Ако хоћемо да имамо један закон, онда он треба да важи за све. Хоћете ли ви так да заведете овим још већу трошарину, онда знајте да ће то пасти на терет не само Београђана већ целе земље, а то опет није право.

С тога ја тражим да се овај предлог одбaci.

Стеван Чачковић — Кад је београдска општина намеравала да изведе реформе по санитарним и грађевинским струккама, она је то радила из своје љуте невоље. Статистика је показала, господо, то у Београду, да је у понеким годинама више умирања него рађања; дакле, да

Петровић, Р. Драговић, Н. Вуковић Л. Даљковић Ар. Радовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 12. марта 1892. год. и учињене су следеће измене: у одлуци Бр. 195 да Шултнајс није отпушен, но само да није потребан;

У одлуци Бр. 197. да повериштво има да поправи стари пословник од 1874. год.

У одлуци Бр. 200 да одбор одобрава решење судско, којим се усваја плац општински код три кључа под кирију за шесдесет и шест динара годишње за три године.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 5237, одбор је изјавио, да му је Коста Ресавац бив. практикант непознат.

III.

По прочитању протокола лicitације, ГБр. 358. држане 13. марта 1892. год. за грађење калдрме дотераним и ломљеним каменом, циклон тротоари и макадами у Душановој улици, одбор је после поименичног гласања са 10 гласова против 6 (1 није гласао) решио да се грађење ових калдрма у Душановој улици уступи Јов. Шелингу и комп. по цени и то: за грађење калдрме са дотераним каменом по седам динара и пет пара дин. по квадрат. метру,

За циклон тротоар по шесет дин. и тридесет пара по квадрат. метру,

За калдрму ломљеним каменом по три дин. — петнаест пара од квадрат. метра и за грађење макадама по два динара и тридесет и четири и по паре од квадрат. метра.

IV.

По прочитању протокола лicitације, ГБр. 372, држане 16. марта 1892. год. за давање под закуп мајдана „Бела Марама“, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је одлучио, да се распише друга лicitација.

V.

Председник извештава одбор да закон о општинама наређује, да се општински рачуни и каса прегледају месечно, па позива одбор да одреди повериеника, који ће ове прегледе вршити и одбор извештавати.

По саслушању овога, одбор је изабрао да за повериенике за месечни преглед општ. рачуна и касе ову г.г. одборнике: Н. Х. Поповић, Мих.

не приодазе странци, Београд би се по своме попуњавању ископао. Ово, господо, није за улешавање Београда, ово је побољшање здравствених услова, да се доведе вода, да се удесе кланице тамо где неће да буде гњездо заразних болести. Господо, ја потпуно делим мишљење, да овај терет неће потпуно пасти на нас београђане.

Ја мислим, да ако је доиста мања тражиња биће мања и понуда и тако сељаци мање продајују своје продукте мање ће и зарађивати па и производити, а то је сељакова штета. Хоћу да кажем Београд ће мање трошити извесне сировине и продукте сељачке за то, што су поскупили услед трошарине, сељаци ће мање продавати, али ово је једна невоља нагната београђане да се ставе у овакав положај, јер се морало тако да ради за то, што се хоће да Београд постане једна угледна и здравствена варош, и за то се мора наћи неки излаз.

Кад су се све те нужне потребе скупиле, као што су водовод, канализација, електрично осветљење, калдремисање, уклањање кланица и т. д., онда се дошло на једну цифру од 10 милиона дин., коју треба да на који начин наћи. Кад смо срачунали амортизацију и интерес на ту позајмљену суму, ми смо видели, да ће то изнети толику цифру, да Београд неби могао оп-

Д. Банковић, М. Велизарић, Св. Баторић и Ђ. Ж. Нешић.

Ови ће повериеници прегледе вршити целе ове 1892. год. с тим да тројица од њих могу пуноважно радити.

VI.

Председник износи одбору на решење молбе, Ристе Попадића и Илије Антоновића, којима дају оставке на присутиштво.

По прочитању тих молби АБр. 5311, 5310 одбор је решио, да се Риста Попадић разреши од дужности присутика а на његово место изабрао је Мику Мејухаса овд. трг. и да се Илији Антоновићу не уважи оставка.

VII.

Председник извештава одбор да је суд општински решењем својим АБр. 1474. на основу члана 63, 64 и 62 зак. о општинама уважи оставку Никола Ђерића, коју је поднео на одборничку дужност. Одбор је примио кзнању ово решење судско.

VIII.

По прочитању акта првостепеног суда за вар. Београд СБр. 1757, којим се тражи уверење о занимању Стојана Степановића овд. како прописује § 471 грађ. пост. одбор је одлучио, да уверење о занимању Стојана Степановића издаду г. г. Н. Х. Поповић М. Триковић и Милан Ђорђић одборник и кметовски помоћник Коста Чупић

IX.

Повериштво за проучавање питања о подизању зграде за вар. суд подноси свој извештај по прочитању тога извештаја АБр. 4302, одбор је одлучио, да се овај предмет о подизању зграде за вар. суд врати истоме повериштву да поднесе извештај о томе, како да се подигне зграда, у којој би се имало сместити поред вар. Суда још и трговачки апелациони и касациони суд, на ком месту и од куд да се новчана средства за то набаве. Станови за председника суда и судију да се сасвим изоставе из пројекта.

X.

Како је општина београдска намерна да купи жељезницу за насилање баре венеције и која, и како је у погодби, да таку једну жељезницу откупи од М. Карамарковића, трг. из Пожаревца, то, одборник г. Андра Одавић мисли да не би хрђаво било, кад би се општина бео-

стати, већ би се раселио кад би то искључиво он плаћао каквим прирезом. Ова трошарина неће бити за све време стална него дотле само, док се од тих извесних установа не почне добијати извесан приход. Она ће може бити само за неколико година са истим трошаринским стопама трајати, која су већ уведене, али ће се кроз извесан низ година преполовити, а можда неће ви четвртина од данашње бити.

Чим се доведе вода, приватни ће људи по својим кућама увести ту воду и плаћаће за њу, те ће тако онај издатак, који је на воду учињен, у неколико олакшати. Тако исто кад се буде увело, електрично осветљење, приватни ће људи трошити то осветљење место гасног и за то ће платити, и тако ће се постепено умањивати или ће сасвим ишчезнути овај дужбине. Али сад, кад се не би ово усвојило, београдска општина би дошла у невољу, јер она би на основу ранијег закона почела да уводи реформе и скоро је готов водовод и углажајен је уговор за електрично осветљење и трамвај, који су већ почели да граде, и ако не усвојила ову измену, то би значило толико исто, колико да не постигнемо оно, што ми сви желимо, а то је да се здравствени услови Београда подигну на ону меру, с којом ће се Београд подизати и умножавати а не да се ископава.

градска обратила и другим предузимачима, који таке железнице за продају имају, те да може избор чинити како у железници тако и у цени

По саслушању овога, одбор је по означењу г. Одавића препоручио повериштву за откуп железнице да се обрати са питањем о овоме и предузимачима Г. Грегерчанину из Пеште, Херману Шварцу из Пеште (лаудангасе) и Јулијусу Гету из Пеште (репелгасе) па о резултату извести одбор.

XI.

По прочитању молбе Ђубисава Ивановића и Јордана Антоновића овд. којим желе да им се смажи такса на песак што га из ташмајдана ваде, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 8 (који су били за 50 парара) 1 није гласао решење, да молиоци буду дужни платити општини на песак, што га из „Ташмајдана“ ваде тридесет парара дин. од кубног метра.

XII.

Одборско повериштво, изабрано у седници одборској од 4. Августа 1891. АБр. 1856 за начин споменика код „Чукур Чесме“ свој извештај.

По прочитању тога извештаја АБр. 4118-92 год. одбор је примио у свеску предлог повериштва о подизању споменика код „Чукур Чесме.“

XIII.

Према ранијој одлуци одборској а на тражење одборника г. Ђ. Ж. Нешића, одбор је изабрао г. г. Марка Велизарића, Михајла Јанковића одборнике, кмет помоћнике Косту Чупића, мартеног лекара Петрошевића капетане П. Бороту и Симу Добрачу, да као одборски поверионици прогледају и приме сено, што се за општинску стоку, набавља.

21. РЕДОВНИ САСТАНАК

19. марта 1892. год.

Председавао председник г. Мил. Р. Маринковић, присуствовали одборници: г. г. М. Велизарић, М. Петровић, Михајло Петровић, Н. Р. Поповић, А. Ј. Одавић, С. Вељановић, М. Ђорђевић, Н. Х. Поповић, Др. М. Т. Леко, Рад. С. Филиповић, Б. С. Новаковић, Ђ. Ж. Нешић, Л. Дашковић, К. Б. Михајловић, М. П. Бончић, Г. Брик, Милан П. Ђурић, М. М. Ђорђевић, М. Триковић и др. Радовановић.

Марко Петровић — Ја не знам од куд се разврзала ова дебата у овом правцу. Овде пије питање о трошарини у опште, т.ј. хоће ли бити трошарина у Београду и и не, јер то је питање решено, и оно данас није на дневном реду.

Питање је овде хоће ли се Београд на рачун прихода од усвојене трошарине задужити од једном 10 милиона код страних друштава, по ранијој законодавној одлуци, или да му дамо повластицу, да се може задужити код наших завода са мањом цифром, те да се привремено помогне новцем наших грађана и да наши новчани заводи виде од тога корист, а да се новац наш не износи на страну.

Кад би било питање, хоће ли бити трошарине или не, онда бих разумео приговоре неких посланика, али овде није то у питању, него хоће ли се моћи општина на мању суму задуживати код завода наших, те да периодично задужујући се у земљи, код наших новчаних завода, уштеди себи изdatke интересе на 10 милиона динара од један пут, а зна се да она неће моћи целу ту суму пласирати у раду одмах но ће јој бесплодна лежати до употребе, а интерес давати се на исту и то на страну, јер вам ту суму нема ко овде у земљи позајмити целу у 10 милиона. Дакле, цела је ствар у томе хоћемо да дати да се општина послужи на мање

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. марта 1892. год. и учињене су следеће измене: у одлуци Бр. 212 да се повериштво за откуп железнице може обратити и другим предузимачима за железницу а не само именованим, као и да се железницом изврши све насилање око Београда, што буде требало. У одлуци Бр. 207 да одређено повериштво може вршити и ванредни преглед касе и књига општинских.

II.

Одборник г. Соломон Азијел предлаже, да се изабере повериштво, које ће вршити преглед књига и касе трошаринске у овој 1892. г.

По саслушању овога, одбор је изјавио, да исто оно повериштво, које је изабрано за преглед општинских књига и каса, има право да прегледа и трошаринске књиге и касу.

III.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 5267, 5294, 5279, 5268, 5279, 5265, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су Димитрије С. Марковић и Дика Јанковић добrog владања и доброг имовног стања: да је Петар Крунић добрг владања а сиротног имовног стања; да су му Васа Крстић, Будимир Арамовић и Јосиф Бланк непознати.

IV.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби СБр. 4966, 4736, 4674, 5170, 4982, одбор је изјавио мишљење, да се Јулки Стевановић може дати тражено уверење; да се суд предходно увери о имовном стању молилаца, Јелице Бошковић, Милеве К. Михајловић, Масе Ј. Ст. Марковића и Милеве Игњатовић, па тек онда да им изда тражено уверење.

V.

Председник извештава одбор да је Коста Панђела овд. поднео молбу, да му се врати кауција у 1500 дин. коју је положио као прећашњи закупац пубока. Па како та кауција није спроведена кроз књиге депозитне општине београдске а има доказа да је примљена, то предлаже одбору да реши из које партије буџетске да се ова кауција врати.

По саслушању овога и по прочитању ми-

наших новцем ила не? Ја мислим, да ћемо бити сви сложни у томе, да је интерес општине, да се може задужити овде у Србији на мање и у више квартоva, 5 не код странаца и то од једном на свих 10 милиона, како то гласи текст одлуке општинске, по овоме раније донете, те да се њене потребе подмире са новцем колико јој га кад фактички буде требало.

Ја мислим, да не може бити ни говора у овом правцу, у коме је говор поведен, јер није овде питање: хоће ли бити трошарине, но којим начином да се подмири потреба новчана на јемство уведене трошарине, а ја мислим да неће бити штета ако се наша општина задужи код наших завода, док на против биле врло велика штета, ако се задули на страни, и то од једном на целу суму у 10 милиона. У томе је све питање. Трошарина већ постоји и о њој је решено у своје време, и ми то не можемо сада поништити.

Алимпије Васиљевић — Ова је дебата изазвана просто из неспоразума, и пошто је поп Марко то лепо објаснио, то ја немам много да говорим. Овде се, господи, не иде па то, да се нов зајам учини, нити да се трошарина повећа или понови. Овде је влада овлашћена, да за рачун општине учини зајам од 10 милиона дин., да изврши извесне љене послове; али тај зајам још није закључен. а међу тим општина је пре-

дења општинског правозаступника СБр. 4444, одбој је решио, да ствар ову извиде г.г. Ђ. Ноvaković, др. Д. Алкалаја и Р. Филиповић одборници па поднесу одбору извештај на решење.

VI.

По прочитању акта одељка палилулског АБр. 5242, којим се тражи да се одреде новчане казне за потрице на основу чл. 5 зак. о чувању имања пољског, одбор је решио, да и у овој 1892. години остану исте казне, које су вределе у 1891. год. (Решење одборско АБр. 805/91. КНБр. 371.)

VII.

Према решењу одборском од 1. марта 1892. год. СБр. 3728 председник извештава одбор да је са раскинута уговора са Ружом Табаковићом чишћењу варошких тргова, општина претпила штету од 806.20 дин.

По прочитању тога извештаја СБр. 5467 одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 4 (2 нису гласали), решио, да се Ружи Табаковић врати кауција коју је положила као закупац за чишћење варошких тргова у 1891. г.

VIII.

Како је одбор општински решењем својим од 26. Јуна 1891. год. ГБр. 920 уступио набавку коцака и подлагање коцкасте кадре Перишону и комп. и истим решењем задржао себи право да извршење овога посла нареди онда кад за потребно нађе, то председник предлаже одбору да реши да се калдрмисање коцком може у овој години отпочeti.

По саслушању овога одбор је решио, да се калдрмисање коцкастим каменом у овој години изврши у улицама Савској, Мајданској и Кнез Михајловој и да се исплате из партије буџетом одређене за овај посао. Остале улице да се коцком калдрмису у овој години само онда, ако предузимач Перишон и комп. пристане да му општина плаћа шест на сто интереса на зараду док му се иста не исплати. Овлашћује се председник општине да са предузимачем Перишоном и комп. ступи у преговоре о овоме и одбор да вести о резултату.

IX.

Председник износи одбору на решење молбе Кости Станимировића, којом моли да му се изда награда за вршење службе деловоје главног школског одбора 1889. год.

По прочитању те молбе АБр. 5394 одбор је

дузела послове, и да неби стала на томе путу она ће да учини привремени зајам од 3 милиона, она ће исплатити тај мали зајам. О томе је говор, а не о трошарини.

Милеш Обрненовић — После говора попа Марка и г. Алимпија Васиљевића, ја не бих имао шта да кажем, јер су они изнели оно, што је главно код овога предлога. Ми као предлагачи не тражимо да се неки нов намет удари, и да ће тај намет на сељаке да падне. Ми тражимо само то да се одобри привремени зајам да се може продужити рад на пословима, док се ставан зајам од 10,000.000 утврди, и кад се он изврши, привремени зајам биће исплаћен.

Што изводе неки да ће пасти велики терет на оне, који доносе своје производе у Београд, то не стоји. Ја у Београду живим и знам шта сам пре плаћао, а шта сад плаћам. Ту ће дакле трошарину платити онај, који троши те производе. Ми Београђани нећемо сами на себе намет, и кад нам није тешко да га сносимо, онда од куд он може шкодити другима.

Витомир Младеновић. Ово је питање већ решено. Не тражи се овде да се закон ствара ни да се мења него се предлаже само једна допуна, и о њој је реч: хоће ли да се прими или не то, да постојеши закон о трошарини неће променити у наплати трошарине.

одлучно, да се иста упути главном школском одбору на мишљење и извештај.

X.

По прочитању молбе Ј. Јовановићеве Абр. 5395. којом моли да је општина повчано потпомогне у отварању дечјег забавишта у Савамалском крају, одбор је одлучио, да се молитељка обрати друштву за улепшавање и унапређење савског, савамалског краја, па друштво само да се обрати општини за пошољ, ако иста устремба.

XI.

Председник извештава одбор, да је суд општински решио, да се калдрмише старим каменом део жељезничке улице што води ка дунавском насељу, како би се могла привлачiti земља за насыпање тога насеља. Па како предрачун овога калдрмисања износи преко 1000 динара то износи одбору да и он ово решење судско одобри.

По саслушању овога и по прочитању извештаја инжињерског одељења ГБр. 394, одбор је после поименичног гласања са 13 гласова против 2 (9 вису гласади) одобрив да се Немањина улица што води ка дунавском насељу, калдрмише старим каменом и да се за ово распише лиценција.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Цена лебу. Одбор је општински у својој седници од 1. Априла ов. год. решио, да се цена хлебу спусти на двадесет и четири паре дин. по килограму, а да се по вароши продаје по 25 паре у тежини од 1043 грама. Ова цена вреди од 3. Априла закључно.

УГОВОР

Закључен између општине вароши Београда с једне и Јосифа Здравковића овд. с друге стране, о праву закупа на чишћење свију пијаца у одељку Палилуском за време од 15. маја ове до 31. декембра 1892. г. а за цену од 1499 дин. годишње на овај начин.

Дакле, и ако не би одобрили ову допуну, закон о систему и извођењу трошарине и даље би остао. Дакле овде није питање: да ли да се уведе трошарина, закон о трошарини постоји, а кад би о томе била реч у начелу, ја бих изнео своје мишљење о томе, али о томе сад не може бити говора, јер не предлаже се измена закона но се предлаже да се чл. 3 допуни једном тачком, за коју се нашло да би се њоме учинила олакшица да општина може продужити рад на великим пословима, које је предузела. Дакле о томе је само реч и не треба дебату скретати на страну и губити ово драгоцено време скупшт. рада.

Милос Богдановић. Пре свега мислим да би требали да оценимо досадању важност 3 чл. закона о београдској трошарини и зашто је ту била одређена краљевска влада да води преговоре о задужењу беогр. општине. Ја мислим да је законодавац хтео то да постигне да не остави општини неограничено право о задужењу а то с тога, што је имао то на уму да Скупштина може донети закон, којим би се укинула трошарина и онда би била обавезна на исплату зајма не само општина но и држава, те да се ово не би десило са свим је уместан досадањи закон да влада води преговоре о задужењу на рачун трошарине, јер влада ако види да ће за-

1. Општина београдска уступа Јосифу Здравковићу следећа места за чишћење.

- а, Марвена пијаца,
- б, Палилуска пијаца,
- в, „Цветни Трг“, пијаца.

2. Простор за чишћење пијаца и других места разуме се овако и то:

Под а, Марвена пијаца чисти се цео простор некалдрмисане пијаце у границама: с једне стране према двору до половине калдрме, с друге стране према дућанима цркв. до пола калдрме, с треће стране спрам поште до половине калдрме и с четврте стране целу дужину до Панђелиног имања, и калдрмисани простор између кафане „Панђелине“. „Чачка“ и „Златног топа“, као и оно место где Фијакери стоје, — које има простора 26.248 квад. метра.

Под б, Палилуска пијаца а чисти се цео простор ове пијаце са свију страна до пута и приватних имања и до калдрме пред Палилуском касарном, као и оно место где Фијакери стоје. — има простора 9926 кв. метара.

Под в. Цветни трг пијаца чисти се цео обележени простор пијачни, како онај део што је зградом заузет, тако и онај део што је за сад прозан остало као и оно место где Фијакери стоје и простор код „Два бела голуба“, — које има простора 1803 квад. метра.

Оdređena и побројана места закупац је дужан сваки дан чистити у времену које му за то одреди општинско-санитетска власт. Ну пре него што се чишћење одпочне закупац је дужан сва места пајпре водом добро полити да се прашина не би дизала. Прибрano ћубре закупац је дужан одмах уклонити на одређено место за избацивање ћубрета.

Фијакерске станице и она места где тајлигали стоје колико их год буде било закупац је дужан чинити дневно двапут а

кон код неке Скупштине најви да се укине, она онда неће да закључује зајам, а ако се овом изменом ово остави општини она ће зајам учинити и онда Скупштина су везане руке да такав штетан закон може мењати.

Ја сам у начелу противан свакој трошарини, јер трошарина је неправедна установа из темеља. Један богаташ, који има 2—3 дућана из Београда и има капитал од 20 до дук. не плаћа на рачун трошарине онолико, колико један спромашак, који има седморо деце и ранги је са једном саком. С тога ја сам из основа противан овој допуни законској да скупштина даје неограничено право општини београдској на задужење.

Љуба Јоксимовић. Није овде питање о посредној и непосредној порези, а и да је питање о томе има много стручнијих људи од мене и г. Богдановића, који су те ствари расправили, и да је питање о томе ја сам сигуран, да би опет ствар била решена у корист трошарине а не непосредног данка. Што сам устао да говорим изазвало ме је то, што су се говорници поделили у два табора, у варошане и сељаке. Варошани хоће да натоваре један терет сами на себе а сељаци важу то пама смета. Могао бих пристати и на њихово мишљење, да ће пре-

време чишћења одређиваће полициско саниитетска власт

Дезинфекцију ових станица вршиће општина о свом трошку.

5. За тачно испуњавање стога уговора односно одржавања чистоће закупац мора толико имати кола колико општина одреди а кола морају бити покривена и тако удешена да се ћубре не може просипати по улицама, сем тога закупац је дужан све пијаце и места у чистоћи одржавати, јер он стоји одговоран код надлежне полициско-санитетске власти за најмању нечистоћу,

6. За сигурност да ће закупац своје обвезе које су у овом уговору изложене тачно и уредно вршити положио је по гласу реферата под Ббр 2006. на име каузије 400 дин. која ће за цело уговорено време стојати у општинској каси као гарантија и по истеку уговореног времена закупцу вратити, ако не би повраћају ове штогод на путу било.

7. Ако закупац неби своје обавезе у овоме уговору побројане испуњавао или би у вршењу истих био неуређан или неби ма из којих узрока уговор овај потписао и код надлежне полициске власти потврдио у свима тим случајевима не само да му положена каузија пропада у корист општинске касе по општини задржава себи право да уговор са закупцем раскине без суда и парнице и на његову штету другоме на лицитацију право чишћења уступи.

8. За сваку неуређност и не тачно чишћење пијаца и других места означеных у овом уговору, суд општине београдске казниће закупца, и то први пут са двадесет 20. динара, други пут са (50) педесет динара и трећи пут са (100) сто динара кад наступи и четврта неуређност општина га може казнити са 100 дин. и одма је онда у праву без суда и парнице раскинути уговор и поступити по тачци 6. уговора. Надзор над чишћењем закупних места врши

трпети пешто и сељаци. Хоће да се постави нека оштра граница између варошана и сељака. Ако би и пристали на ту поделу варошана и сељака, има нешто што смета да се не може поставити граница између вароши и села. Београд хоће да се снабде добром пијаћом водом, осветљењем итд. и сељаци кажу то ће нас коштати. Они немају права да тако говоре. Беч док није имао добру пијаћу воду, имао је разних болести, а од онда откад је снабдео добром пијаћом водом нестало је у њему заразе. Тако исто и Париз имао је заразе, и од оно доба, од како је се снабдео добром пијаћом водом, нема наступне грознице. Биће нам свидоци и посланици из народа, да целе зиме нису овдашње школе радиле због несретне, заразне болести дифтеритиса која је толике родитеље без деце оставила. Та је болест пренета у Крагујевац и по селима само за то што су та места у саобраћају са Београдом, и ту нисмо кадри да становемо болести на пут ни да јој определимо границе, докле ће се простирати у атару варошком, а одакле у сеоском. Да би спасли подмладак српства, да би спасли толике очеве и мајке, не треба да постављамо неке границе између варошана и сељана, не треба да штедимо жртве, кад је у питању здравље свију нас. За то ћу гласати за предложену допуну.

општина преко својих органа и комисија пуноважно су и противу њих закупац нема права жалбе. Исто тако закупац се подвргава одлукама и паредбама полициско које одређује без учешћа закупца. Одлуке ћених комисија санитетске власти у погледу одржања чистоће закупних места, нити се он може позвати у заштиту општине против утицаја наредба и одлука.

9. Ни у ком случају закупац ема права ни на какву накнаду од општине нити му општица стоји ма у чemu одговорна ако закупац ма из којих у року ие би могао, или не би хтео овај уговор пзвршити.

10. Излиџитирану цену за чишћење ових пијаца општина се обвезује закупцу свакога месеца по истеку колико му припада исплатити у новцу какав се у општинској каси нађе.

11. Ако општина нађе да је тај начин чишћења улуца неугодан и усвоји други какав начин, или оно ово право напусти или јој престапе онда ће она моћи и пре рока раскинути овај уговор и у том случају закупац нема права на накнаду.

12. Овај уговор закупац не ће моћи пренети на другога без писменог одобрења општине.

13. Овако су написана два равногласна уговора и код надлежне полициске власти о трошку закупца потврђена и по један примерак предан обема странама на употребу.

Уговорачи:

Председник
општине београдске

Милован Р. Маринковић

Закупник

Јосиф Здравновић

Да су општина вароши Београда коју заступа њен председник г. Милован Р. Маринковић с једне стране и г. Јосиф Здравновић овд. закупац с друге стране овај уговор закључен између њих о закупу права на чишћење пијаца у кварту палилуском

Алекса Ратарац. Ја ћу бити веома кратак. Није овде питање које ли се увести трошарина, закон о трошарини постоји, него је питање о томе: које ли Скупштина одобрити општини београдској да учини привремени зајам, да изврши радове које је почела. Многа господа предговорници врло су лепо објаснили, да је за Београд неопходна намирница добра пијаћа вода, осветлење. Те намирнице нису никакав луксуз. Од подмрежа тих намирница имаје користи и Београд и цео народ, који има додира са престоницом. Кад београђани од своје воље труде се да то у Београду уведу, ми не треба да им сметамо; нека заводе приходе трошарине, нека се задужују и кусурају како знају, а кад дође пред нас закон, да ли да се распростире трошарина и на остале вароши у Србији, ми ћемо се о томе разговарати. (Чује се: врло добро, да се реши).

Петпредседник. Је ли вољна Скупштина да се прекине претрес? (Јесте)

Има још реч Тома Бојичић, Мих. Поповић и известилац.

Тома Бојичић. Ја мислим, господо, да кад Скупштина доноси доцуну закона о овакој ствари, да треба да има на уму и последице, које ће закон донети. Г. Марко Петровић рече да овде није питање ни о чemu другом, него о за-

у свему за свој пред влашћу признали кварт варошки тврди.

Такса за пријаву и потврду за два примерка и на вредност наплаћена је у 12·10 дин. и на потврђеном уговору који се азлази у рукама општине примљена и прописно поништена.

Бр. 3253.

17. Јуна 1891 год.

Београд

По наредби
старешине кварта варошког
писар

(М. П.)

Мил Ђукић

Овакав је исти уговор закључен и за остатак општинске одељке и то: за варошко-дунавски са г-ђом Јулком ж. Светислава Јовановића за 2,499 год. а има да чисти ове пијаце и улице:

а. велику пијацу са местом где Фијакери стоје;

б. рибарнице испод главне полиције,

в. басамаке поред кафана „Национала“,

г. Простор испред имања општинског у дубровачкој улици из Спасовске улице идући калимегдану.

д. Споменик књаза Михајла са местима где Фијакери стоје,

е. Место на калимегдану где Фијакери стоје.

ж. Место окоје празног плоца академије наука до делиске чесме.

У одељку теразиско-савамалском са г-ђом Јулком ж. Светислава Јовановића за 2389 дин. год. има да чисти ове пијаце и улице:

а. Малу пијацу на Сави,

б. Пијацу „Зелени венац“ са оним местима где Фијакери стоје,

в. Место испред ћумрука на Сави где Фијакери стоје,

г. Басамаке у високој улици,

д. Теразиска чесма са местом где Фијакери стоје до кафана „Касине“ и „Париза“.

дужењу. И ја то признајем и молим вас да в'м прочитам главне речи из ове предложене допуне законске. У допуни се каже да ће се општина задужити на залогу прихода од трошарине, и под условима, под каквим заводи дају зајмове. Главно је да ће општина да се задужи на залогу прихода од трошарине. Свакојако ово треба имати на уму, да општина не узима новац под интерес, па да га плати из своје касе, него се изриком каже да ће зајам исплатити приходим од трошарине. Ја понављам за грађане, који долазе у престоницу и доносе своје производе, трошарина ће бити штетна, и за то сам противан у начелу предложеног допуни.

Михајло Поповић. Ја не делим мишљење оних, који веле да не стоји у вези овај допуна са законом о трошарини. Стоји у вези с тога што приходи трошарине имају да послуже као залога за задужење. Али о самој трошарини не делим мишљење, који су противни овом закону, који су противни трошарини, а не делим с тога што они мисле да ће трошарина имати рђавих последица по цену земаљских производа. Кад би се трошарина тицала производа, који се извозе из земље, на прилику производи из Јагодине, Крушевца и других места, онда би увидео да трошарина штетно утиче. Али цену наших производа на страни не одређују ни Крушевца,

е. Простор испред жељезничке станице где Фијакери стоје.

УГОВОР

Закључен између општине београдске с једне и Милана Миладиновића овд. с друге стране о закупу права на извоз ћубрета из становиша а у кварту теразиском, за време од 1. Јануара 1892 год. до 31 Декембра 1894. године.

1-во Општина београдска уступа г. Миладиновићу право изношења ћубрета у кварту теразиском за горе означеном временом а за годишњу цену од 856. динара, а за три године, 2568 динара и словом две хиљаде, пет стотина шесет и осам динара.

2. Закупац је дужан у овоме кварту недељно по једанпут износити ћубре из свију становиша који овоме кварту припадају. Но ако би због јаке врућине наступила опасност по здравље становника па би услед тога полицајна општинска власт наредила да се ћубре два пут недељно износи из становиша, закупац је дужан и то чинити без права на какву накнаду од општине. У опште закупац је дужан сваку паредбу санитетско-полициске општинске власти тачно и брзо испуњавати, јер он стоји овој власти за сваку неуређност одговоран.

З-ће Сваком становнику који има своја кола и које стоји на вољи своје ћубре сам износити по закупац је дужан од свију тих лица тачан списак водити. Тако исто могу механици који своје штале имају сами ћубре износити по сва таква лица стоје полицајној власти одговорна за нечистоћу.

4 то Закупац је дужан ћубре износити са ћубришта из авлија, но ако кола неби могла у авлију ући ради товарења ћубрета, дужан је закупац у нарочито за то удешипим корпама или сандуцима из авлија износити и на кола товарити. Но закупчеви људи дужни су строго мотрити да се ћубре

ни Јагодина, него друге пијаце. Главно је, господо, да држим, да извозна трговина не буде оптерећена. Нека онај, који је у Крушевцу, на сто кила метне 5 дин. трошарине, шта ће учинити. Ако онај пештански трговац плати 22 динара, онда неће дати за 17 динара, јер ће бити посредника, који ће доћи тамо.

Но да узмемо баш да би било неповољног утицаја по цену наших производа, да ли се може оставити Београд, да остане као што је. Београд је представник целе земље. По Београду ће странци да доносе мишљење о свима нама, у Београду треба да су здравствени услови, као и у другим напредним варошима европским. Ви знате, господо, да у Београду нема треће куће у којој не станује ћак, војник или калфа, а нама је свима стало до тога да нам чељад буде здрава. Даље пак ће било неповољног утицаја од трошарине, у интересу здравља Београда и целе Србије ову допуну треба примити, и из тих разлога ја ћу гласати за овај привредни зајам општине београдске.

Известилац. После овако лепих говора од поједињих пославника не би имао шта да кажем, до једино, да се чудим, да су се показали као противни овом предлогу они, који не живе у Београду, којих се ово вишта веће, који вишта не плаћају. Ми као београђани, који сносимо

не би пошећем по вароши просипало због чега ће закупац бити одговоран полицајној власти.

5. Закупац је дужан имати тако удешена кола кроз која ћубре не може испадати и просипати се, она морају бити озго отворена а отвор мора бити само толики у колико да се може само ћубре убацити, за чим кола буду пуна морају се затворити и тек на месту полицајном општинском влашћу одређеном отворити и ћубре избацити.

6. Закупац је дужан из свију зграда било да су ове својина општинска или их општина под закуп држи а спадају у његове квартове, — бесплатно ћубре износити. Исто тако дужан је закупац ћубре износити из Евангеличке школе. Од овога изузимају се ове куће општинске: кућа у абацијској улици и на дорђолу за које дотачне кираџије дужни су за извоз ћубрета плаћати.

7. Сопственици зграда у Београду дужни су плаћати закупцу таксус за извоз ћубрета по овоме реду и то:

а, од себе и кујне или малог дућана са собом 20 п. д.

б, од две и три собе са кујном или већег дућана са магазом по 60. п. д.

в. Од четири или више соба са кујном или од кафана са кујном или од гостионице са кујном без штаде по један динар. Ова не сме бити већа па било да закупац један пут или два пут недељно ћубре износи. Од онога сопственика зграде који било за себе или коју партију својих кираџија не плати таксус на време, општинска ће власт на тужбу закупца принудним путем наплату извршити а за тачно вршење својих обавеза по овоме уговору о чистоћи, закупац стоји одговоран полицајној општинској власти.

8. Излиџитирану цену у име аренде закупац је дужан платити каси општинској

толике терете плаћањем ове трошарине пако нам је тешка, неговоримо против овог предлога а други се за нас заузимају. Београђани плаћају сандук шећера 50 динара, док они изван рејона београдског добијају га за 35 дин. Београђани плаћају, као што мало час један од предговорника рече — једну ћурку 5 динара, док се у другим местима добије пар за 2—3 дин. Ми немамо ништа против тога што толико плаћамо. У интересу је нас свију да се Београд подагне као наша престоница, да има изгледа као и друге престонице, да га снабдемо са свима потребама, које су нужне за здравље њених становника. Ја знам у другим земљама шта раде парламенти и народ за своје престонице, милионе вотирају да своју престоницу улепшају и украсе, а овде шта чујем? Жао ми је што морам да призnam, да кад се год поведа реч о Београду, слушао сам од појединих посланика таке говоре, као да је Београд туђа варош, као да то није престоница Србије и углед целе земље. Свакад се гледало на Београд мађиски, док се у другим земљама тако не чини; у другим земљама сваки се поноси са својом престоницом. Запитајте Мађара за своју Пешту, погледајте Бугаре они дају пола милиона динара годишње на улепшавање своје Софије, и они ће нас престићи. А шта видимо овде? Видимо да

у месечним ратама у напред сваког месеца што ако не учини платиће 12 од сто на име интереса на дугујућу суму од дана протеклог рока до наплате. Но ако закупац и за два месеца не би аренду платио општина је у праву без суда и парнице уговор раскинути на штету закупчеву а ову обезбедити из имања његовог, ако се штета не би могла из положене кауције подмирити.

9. За сигурност тачнога вршења обавеза у овоме уговору изложених закупац је положио на име кауције динара 300 као гаранција која ће за цело време закупа у каси општинске депозитара остати и која ће му се по истеку рока закупног вратити.

10. Ако закупац не би хтео уговор подписать и код надлежне полициске власти потврдити, положена кауција пропада му у корист општинске касе. Но ако би тим узроком била оштећена општина давши овај закуп другоме лицу на лицитацију, закупац је дужан штету накнадити ако се ова неби могла из положене кауције подмирити.

11. За сваку неуређност у вршењу својих обавеза општина има право казнити закупца са 10 па и са више динара коју је казну дужан закупац одмах у готовом новцу положити, но ако закупац не би хтео ову платити, општина има право лицитацијом онолико возова продати колико је за подмирење казни нужно у коме случају закупац нема права ни на какву накнаду од општине, на против општина има право да према закону онако поступи како је горе овој тачци речено.

12. Закупац не може ово право без одобрења општине на другога пренети јер ће и то бити узрок да се уговор на штету његову раскине и другоме лицу под закуп изда.

13. Овака су написана два равноглавна уговора и код надлежне полициске

оно што сами грађани престонице трпе и сами хоће да плаћају, поједини се посланици падају, којима је ово тешко — док међу тим они пишта не плаћају, јер не живе у Београду.

Госп. Коста Влајић приметио је како се сељацима, који улазе у Београд претурају ствари по колима, буше неким шиљцима и т. д. То у ствари бива за то што има сељака, који једног дана извезу из Београда на колима по неколико сандука шећера и кафе а сутра дан исти шећер и кафу враћају у Београд, претрупају сеном или сламом или другим стварима. И стога мора онако да се ради, кад има и таквих људи, који хоће да кријумчаре.

Тома Бојичић приметио је да општина даје трошарину у залогу. Ја мислим да је г. Бојичић познато да никада нема новаца без залоге и кад општина хоће да учини неки зајам, она мора дати и гаранције да ће тачно интерес и амортизацију плаћати, пакамо ли залоге неће нико дати новаца. Ја не треба ништа више да говорим о овоме предлогу, овде се не тражи ништа ново, но се изменjuје само једна тачка, да се може привремено задужити, јер јој не треба толико новаца од један пут, јер је збор грађана 10,000,000 одобрио, него ће узимати постепено колико радова буде урадила, и да могу узимати од наших новчаних заводова а не

власти потврђени о трошку закупчевом и по један примерак имају обе уговарајуће стране.

Уговорачи:

За општину београдску

Председник

Милован Р. Маринковић

Закупац

М. Ј. Миладиновић

Да су г.г. Милов. Р. Маринковић председник општине београдске у име општине и Милан Ј. Миладиновић ковач овд. које подписаны лично познаје овај уговор за свој признати кварт варошки потврђује.

Такса у 10·40 дин. за пријаву и потврду наплаћена је у таксеним маркама.

Бр 833.

14. Фебруара 1892 год.

Београд.

(М. П.)

Заступа
Старешину квартовог
Писар,

Милан Ђукић

Овакав је исти уговор закључен и за остале квартове, а са разним концесионарима и то: кварт варошки са Филипом Анастасијевићем за 900 дин. годишње.

Кварт палилулски са Јосифом Здравковићем за 801 дин. год.

Кварт дунавски са Тодором Лазаревићем за 1810 дин. год.

Кварт врачарски и Савамалски са Јорѓијем Х. Јовановићем и Светозарем и Јовановићем за 540 дин. годишње.

УГОВОР

Закључен између општине београдске с једне и Јулке ж. Светислава Јовановића овд. с друге стране о закупу аренде за чишћење нужника и помијара и стрводерски посао под овим погодбама:

1. Општина београдска уступа ову аренду Јулки Светислава Јовановића за време од 1. Јануара 1892. год. до 31. Декембра 1894. год. лакле за три године.

да иду на страну да узајмљују и да тамо интесирају. То сам имао само да приметим.

Коста Влајић. Госп. Ђирковић каже да је потребно и умесно што се онако ради са колима, која у варош улазе, да се претресају ствари. Ја мислим да то не постоји, јер не може један сељак метути на дну кола сандуке шећера а одозго пуна кола сена. У осталом нека се и допусти да се ствари прегледају, ве треба на овај начин како се то сада ради. Ово ипак трошарина, ово је отимање.

Известилац, Ја мислим, да је правилно да се кола која улазе у варош прегледају, почем су се показале злоупотребе, које сам мало час поменуо.

Потпредседник. Претрес је свршен. Стављам на гласање: Ко је за то да се прочитана измена у начелу примени? (Већина седи). — Оглашујем да је ова измена у начелу примљена.

Известилац прочита чл. 1. измена закона о варошкој трошарини у Београду.

Потпредседник. Одобрала ли Скупштина ову измену у тач. 3-ћој? (Одобрала). — Оглашујем да је одобрена.

Известилац прочита чл. 2.

Потпредседник. Прима ли Скупштина прочитани члан? (Прима) — Оглашујем да је примљен. Са овим је свршено прво читање овога закона.

2. Закупница је дужна имати све справе које су за ову радњу нужне а бурад оно-лико коликоје потребно, бурад морају бити здрава, снабдевена са заклонцима како се при изношењу нечишће не би осећао смрад. Бурад се мора после сваког изношења нечишће добро опрати а морају бити и споља и изнутра терована.

3. Арендатор има право од сваког кубног метра нечишће из нужника или помијара да наплати у своју корист по 10 дин. а нечишћу просипаће на место где му санитетско-полициска власт одреди. Ако би закупац противно издајоју му наредби нечишћу на друго место просипао дакле противно истој казниће се и то: први пут са 50, други пут са 150, а ако и трећу престуни наредбу тада општина има право одмах без суда раскинути уговор и закуп издати другоме на штету закупчеву у којем случају кауција му пропада у корист општинске касе а ако се штета из кауције не може подмирити, онда је закупац плаћа из другог свога имања.

4. Чишћење нужника и помијара вршиће арендатор ноћу: зими од 11—5 сати, а од 4 сата у јутру лети и то у свако доба године само не од половине Маја до половине Августа но изузетно од тога мочиће и за то време вршити чишћење где је то неопходно нужно или кад у то време санитетска или полициска власт нареди да се нужници и помијаре чисте.

5. Ако би се арендатору при вршењу ових послова стављале какве препоне од стране грађанства он ће се за то обратити полициској власти и тражити нужну помоћ према закону санитетском. Општина му неће одговарати ни за какву штету ако он неби добио помоћи код тих власти по својим доставама и тужбама.

6. Концесионар се не ослобођава трошарине за све време трајања овог уговора, већ исту мора да плати као сви остали приватни.

7. Справе којима закупац ради ноћни посао односно бурад дужан је концесионар у најкраћем року да цементира и маркира те да се зна колико које буре има запремине. Ако концесионар ово неби урадио или неби хтео урадити, суд ће поступити према пропису чл. 3 овог уговора т. ј раскинуће уговор на онај начин и са оним правима које су предвиђени у тачци 3. овог уговора.

8. Арендатор је дужан бесплатно вршићи стрводерски посао било по наредби управе вар. Београда или општинског суда лично или срећвом својих момака и то: према правилима издати од г. Министра унутрашњих дела за стрводерске радње.

9. За вршење овога посла арендатор ће наплаћивати од приватних лица у своју корист ове таксе и то:

а. од једног лисаног вола или краве или коња које мора све од реда закопати по 5 дин од комада или у место таксе може кожу и остало за себе задржати само ако кожа по санитетском закону може дозволити за употребу.

б. Од једног телета или ждребета која се као и стока под а) закопати морају наплаћиваће по 3 дин. од комада или ако му се не плати задржаће кожу.

в. Од једног овна, јарца, овце или козе по 2 дин.

10. У случају марвене болести ову ће таксу увек општина у новцу плаћати арендатору а дезинфекција неће се никад вршити о трошку арендатора у случају кад се мора и кожа са лешином заједно закопавати.

11. О хватању и убијању паса општина ће у споразуму са управом вароши Београда издати особена правила по којима се арендатор мора управљати, а док се ова правила не издаду он мора по наредби општине и управе вар. Београда, хватати и убијати псе. У име таксе за сваког ухваћеног па пуштеног или убијеног пса добијаће арендатор из касе општинске по 40 п. д. од комада. Ради тога арендатор мора у присуству марвеног лекара и одређеног званичника општинског преbroјати њушке од убијених паса, о томе рачун поднети који ће му марвени лекар и општински званичник оверити, јер ће се само такав рачун на општинској каси исплатити.

12. Ухваћене псе арендатор не сме вратити без одобрења општине, но ако се докаже да је то ипак чинио и таксу у своју корист и без одобрења општине наплаћивао казниће се од 15 до 60 дин. кад се год ухвати, начин и време на који ће се и како ће се и када ће се хватати и враћати пси, прописаће општина или полициска власт.

13. Арендатор нема право на раскинуће уговора нити на какву накнаду штете од општине ако општина сама или у споразуму са полициском влашћу пропише правила по којима би се са свим или од чести одузело од арендатора право на хватање паса и на тај посао другоме коме уступио а тако исто нема право на накнаду и на раскинуће уговора што општина и даље задржава наплаћивање у своју корист за маркирање паса.

14. Право на чишћење нужника и помијара као и стрводерски посао арендатор не може пренети на другога без одобрења општине, јер од стоји овој за сваку неуређност одговоран и општина задржава себи право да арендатора за сваку па и најмању неуређност у смислу тачке 3 и 10 овог уговора казни.

15. Излицитирану годишњу аренду дужан је арендатор у месечним платама каси општинској у напред плаћати, што ако не учини платиће и 12.º год. на име интер. на дужну суму од дана протеклог рока до наплате, но ако би арендатор у плаћању ове аренде био не уредан, општина београдска задржава себи право да са арендатором без суда и парнице раскине уговор и ову (лицитацију) аренду на лицитацију другоме лицу уступи на штету његову. Но ако би узроком тим било за општину какове штете арендатор мора исту из осталог свог имања попунити ако се ова неби могла из положене кауције подмирити, која му у том

случају у корист општинске касе пропада. Сматраће се да је закупац неуредан плаћаша ако се стеку две неплаћене рате и зађе у трећу.

16. За сигурност да ће арендатор своје обавезе у овом уговору обележене тачно испуњавати, положио је на име кауције 800 дин, по гласу реферата СБр. 18639 и ова ће за своје време трајања овог уговора у каси општинској као гаранција остати а по истеку уговореног рока арендатору вратити ако неби повраћају исте какве препоне стајале на путу.

17. Овака су написана два равногласна уговора који су од обојих страна подписане и код надлежне полициске власти о трошку закупца (arendatora) потврђени и обема уговарајућим странама на употребу предати.

Уговорачи,
за
општину београдску
председник

М. Маринковић.

Прегледао и сравнио
Пав. Станковић.

Закупац
Јулка ж. Свет. Јовановић.
Одобравам ж. поступак
Свет. Јовановић.

Да су г.г. Милован Р. Маринковић председник у име општине и Јулка ж. Светислава Јовановића по одобрењу свога мужа Светислава које потписати лично познаје овај уговор који међусобно за свој признали, кварт варошки потврђује.

Такса у 61·20 дин. за потврду на вредност од 15.300 дин. исплаћена је у таксеним маркама.

Бр. 932.

18. Фебруара 1892. г.

Београд.

Старешина квarta варошког,
члан
(М. П.) В. П. Миленковић.

ПОКЛИЧ СРПСКИМ РОДОЉУВИМА.

Општина вароши Београда примила је Панчићеву статуу, коју је израио наш одлични и родољубиви уметник г. Ђока Јовановић с тим, да је општина има поставити у парку на великој пијаци о свом трошку и старати се о њеном одржавању.

Но да би се трошкови око саливања статуе могли исплатити г. Ђока Јовановић обратио се молбом општини вароши Београда, те да она прикупља добровољне прилоге.

Општина вароши Београда примила је на себе ово прикупљање. Тога ради општина се обраћа на све српске родољубе у опште, ма где они били, да притечу у помоћ приложима ради саливени статуе великог Панчића. Нарочито се општина обраћа ученицима великог покојника, данашњим носиоцима мисли Панчићевих, славом уврчаних. Исто се тако обраћа нашим удружењима и јавним корпорацијама, да помогну нашег врлог уметника али и докажу да поштују своје великане, јер ко заборавља заслуге трудбе-

У

Н

И

В

Р

З

И

Т

С

А

Б

И

Л

И

О

Т

Е

К

А

ника славом увенчаних на пољу науке, није достојан, да их има.

Од општине вароши Београда 29. Фебруара 1892. год. АБр. 4119.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

У грађевинског одељењу суда ово општинског у Панђелиној кући на марвеној пијаци држаће се сљедеће јавне усмене лицитације и то:

На дан 10. Априла тек. год. од 9. до 12. сати пре подне за грађење тротоара у „Марковој“ улици.

Кауција 100 динара.

Све кауције полажу се у готовом новцу или државним папирима.

Ближи услови могу се видити у поменутом одељењу сваког дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од страже Суда општине вар. Београда ПБр. 383: 17. Марта 1892. год. у Београду.

На дан 21-ог Априла тек. год. држаће се у грађевинском одељењу суда ово-општинског у Панђелиној кући на марвеном тргу офертама лицитација за грађење основне школе за Дунавски крај ове вароши.

Оферти ће се примати од 9—12 а отвори ће се тачно у 12. сати у подне.

Кауција 16.500 дивара.

Странци полажу дуплу кауцију.

Оферти се имају снабдети са прописним маркама.

Ближи услови и остала техничка докумената могу се видити у поменутом одељењу сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда општине вар. Београда ГБр. 410: 21. Марта 1892. год.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стендографским белешкама)

држан 13. Фебруара 1892. год. у Београду.

(СВРШЕТАК)

Председник. Ово питање о таксирању хлеба није први пут претресано у одбору са овомајком јачином. То је питање и сад пред нама а претресано је и питање о санитетским мерама какви треба да буду локали за лебарнице. То је питање занимало и Управу вароши Београда па се до данас још није дошло до никаквог резултата.

Сад они су злоупотребили своју дужност и месили су хлеб од мекиња што заиста може доводити одборнике да са вратреним заузимањем ово спрече. По закону кривичном они морају да месе хлеб од сејаног брашна. Они су за ово што су сад учинили криви и биће кажњени.

Ово одређивање цене хлебу доиста је тешко пошто ми одређујемо цену једну за све врсте брашна. С тога је то оправдано, да се одреде више цене, као што је то поменуо г. Др. Павао Поповић, јер треба да се зна како се брашно сеје. Према овоме мора се живо настати да се ово питање у

ред доведе како неби више овакове појаве доводиле грађане у забуну.

Ја признајем и сам да пекари немају бого колику корист, али сам уверен да нису ни на штети.

Ми ћемо предузети, мере да их натерамо да раде онако, како треба, а за ово што су учинили биће кажњени колико им закон донесе.

Како сада нема више пријављених говорника, то да ставим питање на гласање.

Држим да се сав разговор своди на ово: да цена хлебу остане при досадању цени или да се промени.

Андра Одавић. Говор је био о томе, да се цена од сејаног брашна не мења, а од несејаног брашна да буде $17\frac{1}{2}$ п. дин.

Раденко Драгојевић. Биће погрешно положити питање о цени на несејано брашно — него треба само поставити питање о цени хлебу.

Андра Одавић. О томе не може се гласати да ли да се мења цена лебу или не.

Ја сам цокренуо ова питања која треба да се ставе на гласање: прво да се сви најстрожије казне. Друго, да се забрани на пијацама продајање хлеба од несејаног брашна. Треће је питање, да се предузуму санитетске мере против њих односно њиховог локала.

Председник. Ја не мислим да је таква мера нужна — а пристајем да им се забрани на пијацама продаја хлеба од несејаног брашна.

Коста Б. Михајловић. Ја пристајем да решимо, да ве смеју продајати хлеб на пијацама јер они што продају хлеб на пијацама плаћају кирије 10 динара а кад би на фуруни продавали плаћају по 10 дуката и онда немају рачуна да таکав хлебац месе.

Председник. Дакле молим вас изнето је питање, да се забрани продајање леба (чује се: да се забрани продаја леба без прописа, ко продаје леб са мекињама да се казни).

Дакле, молим вас, ви хоћете, да се продаје леб таксиран а нетаксиран не сме се продајати. Тако смо и до сада радили, ко продаје леб не таксиран, он се казни. По закону и не сме се продајати леб од несејаног брашна, него само од сејаног брашна.

Сад да решимо односно таксе. (Чује се: да остане иста такса белом лебу).

Усваја ли одбор да остане такса 24 паре као што је и до сада била? — (Усваја).

А за прни леб? — (Чује се: $17\frac{1}{2}$ паре 20 паре).

А. Одавић. Молим да се усвоји, да се приступи извршењу санитетских прописа о уређењу лебарница.

Председник. Усваја ли одбор предлог г. Одавића? — (Усваја).

Сад молим вас, за прни леб предлажу се две цене: $17\frac{1}{2}$ ц. и 20 паре дин.

Васа Филиповић. Црни леб меси се од алексиначког жита, а цена је алексиначке шенице 16 динара. За то ја предлажем да цена прном лебу буде $17\frac{1}{2}$ паре дин.

Мих. Јанковић. Треба говорити истину. Није истина да је цена томе житу 16 дин. него је 18 динара, и за то сасвим је право да одбор одобри цену прном лебу 20 паре.

Председник. Дакле, молим вас, господо, имамо два предлога: један је да цена цр-

ном лебу од просејаног брашна буде 20 паре к. гр., а други је: да се прни леб умене од просејаног брашна продаје $17\frac{1}{2}$ паре к. гр.

Приступићемо гласању. Ко је зато да се прни леб продаје за 20 п. к. гр. тај ће гласати за 20 паре, а које $17\frac{1}{2}$ п. тај ће гласати за $17\frac{1}{2}$ п. — (Настаје гласање).

После гласања.

Председник. 17 је гласало за $17\frac{1}{2}$ паре, а 12 за 20 паре. Према томе одбор је решио да се прни леб мешен од просејаног брашна има прдавати по $17\frac{1}{2}$ п. дин. И молим вас да се продаја рачуна на грош, и да се према томе тежина лебу одреди. (Усваја се).

Соломон Азријел. Ја би предложио да изберемо једну комисију која би проучила питање, да се еснаф лебарски укине, да буде слободно мешење хлеба.

Коста Б. Михајловић. Кад је слободно мешење, онда не може бити таксирања.

Ђ. Новаковић. Предлогу г. Азријела нема места за то што постоји закон о еснафима, а што закон одобрава то ми не можемо да укидамо.

Љ. Јовановић. Закон о радњама изнет је пред Скупштину, и после донашања тога закона можемо говорити. Сад би ударили о закон који постоји а после о онай који хтео бити доносен. С тога морамо одложити решење тога питања.

Ђ. Нешић. Ипак може да се образује, и она нека проучи то питање може ли се укинути или не?

Рад. Драговић. Пре неколико година зна се да су и наше фурунџије радили на томе да се еснаф укине, хлебари су се почели умножавати, али еснаф није укинут, и који год није био члан еснафа, њега је еснаф ту же министру, и тражио од министра да свакоме забрани радњу који нема права на њу.

Мића Петровић. Ја сам разумео питање да одбор избере комисију да она ради на томе, да нађе пута и начина за слободно мешење хлеба. (Одговарају: па то је укидање еснафа).

Председник. Ја ћу ставити овако питање: Ко је зато да се ово питање одмах решава и да сад одмах избере комисија, тај ће гласати за, а ко је зато да се олложи, тај ће гласати против. (Настаје гласање).

После гласања.

Председник. Изволте чути резултат гласања. 17 је гласало против, а 7 за, тројица нису гласали. Према том одбор је усвојио да се решење овога питања одложи.

Пошто је већ доцкан данашњу седницу закључујем.

Састанак је трајао до 9 часова у вече